

INFO - Zpravodaj

 Centrum pro dětský sluch
 Tamtam, o.p.s.

Vydává

Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. ve spolupráci
s Informačním centrem rodičů a přátel sluchově postižených, o.s.

Vážení čtenáři,

podzimní čas nás pomalu přenáší do předvánočních příprav a doby bilancování.

V uplynulém období se nám opět dařilo, podali jsme nejdůležitější žádosti pro rok 2015 na financování sociálních služeb, které poskytneme ve všech krajích České republiky.

Přihlásili jsme naši organizaci do soutěží, v nichž znamená výhra finanční, věcnou nebo odbornou podporu. Aktuálně takto funguje podpora firmy KPMG, díky níž přineseme jako vánoční dárek nová sluchadla, dětem, které je potřebují.

Uskutečnili jsme výběrové řízení na obsazení nových pracovních pozic. Zahájili jsme nové projekty...

V příštím týdnu se chystáme na **společný den s pracovníky Britské ambasády**, kteří nám přijdou pomoci vyrobit vánoční dekorace, a ty pak budeme prodávat na předvánočních trzích v Čechách i na Moravě. Výtěžek z prodeje využijeme na nákup pomůcek a hraček, které půjčujeme do rodin.

V rámci týdne rané péče na Moravě připravujeme řadu hezkých akcí. Ráda bych upozornila především výstavu fotografií, „**S Tamtmem na cestách**“, jejíž vernisáž se koná 25. listopadu v kavárně Bistrá kráva v Olomouci.

Velkou událostí bude také představení „**Mauglí pro děti se sluchovým postižením**“, muzikálu, jehož tlumočenou verzi připravujeme společně s divadlem Kalich. Muzikálový večer se koná 7. prosince a bude prezentací Centra pro dětský sluch Tamtam i přiblížením problematiky sluchového postižení veřejnosti. Hlavní částí programu je originální verze muzikálu, poprvé kompletně tlumočeného do českého znakového jazyka.

Podrobnější informace najdete na našich webových stránkách.

Srdečně Vás zvu na kulturní akce, které nabízíme, všechny jsou zajímavé!

Hezké podzimní dny přeje,

Jana Fenclová

OBSAH a řazení rubrik:

Plánované akce	str. 2
Co se u nás událo	str. 3 - 11
Zkuste si doma	str. 11
Soc. poradna informuje	str. 12-13
Termíny pravidelných programů	str. 13-15
Přehled vybraných akcí	str. 15

PLÁNOVANÉ AKCE

Raná péče pro
Moravu a Slezsko
vás srdečně zve
na výstavu
fotografií

„S TAMTAMEM NA CESTÁCH, výstava fotografií

přijďte nahlédnout do práce poradců rané
péče pro děti se sluchovým postižením

fotografie Lenky Spáčilové Leonidou

bistro Bistrá Kráva

(Wurmova 5, Olomouc)

listopad 2014

(1.11. - 30.11.2014)

VSTUP VOLNÝ

CO SE U NÁS UDÁLO

Zasedání FEPEDA v Madridu

Ve dnech **17. a 18. října** proběhlo ve španělském Madridu zasedání evropské organizace FEPEDA. Naši organizaci na tomto setkání tentokrát zastupovala **Anna Tvrdoňová**, poradkyně Rané péče pro Moravu a Slezsko. Na programu bylo jak Valné shromáždění, tak i zasedání Řídícího výboru.

První den začal návštěvou běžné školy 3 Olivos, která se specializuje také na inkluzivní vzdělávání dětí se sluchovým postižením. Škola zastřešuje vzdělávání od mateřské školky až po střední školu, včetně odborné profesní přípravy. Několik jejích absolventů se sluchovým postižením pokračuje ve studiu také na vysoké škole. Pozoruhodné bylo, že v rámci předškolní výchovy mohou školku navštěvovat již děti od 6 měsíců. Ve Španělsku totiž maminky pobírají mateřské dávky jen po dobu 16 týdnů. Ve škole je také zcela běžné, že děti mají kochleární implantaci oboustranně.

Odpoledne následovalo zasedání Řídícího výboru a zástupců ze členských zemí Bulharska, Finska, Španělska, Německa, Francie a České republiky. Složitá finanční situace po hospodářské recesi v členských zemích se však poslední rok odráží v nízké účasti zástupců jednotlivých zemí. Součástí programu byla také práce na projektech ve dvou pracovních skupinách, a to v oblastech public relations a právní vztahy.

Druhý den jsme zahájili příspěvkem Any Pelaez, členky Výboru OSN pro práva osob se zdravotním postižením. Ve své prezentaci se věnovala Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením a možnosti vyjadřovat se prostřednictvím alternativní zprávy k plnění této Úmluvy v rámci Evropské unie. Následně jsme diskutovali nad výsledky a závěry dotazníkového šetření mapujícího úroveň péče o sluchově postižené děti v jednotlivých zemích. Mezi významné zjištění patří například to, že přes 17 % rodin mluví více než jedním jazykem. Sledovány jsou velké rozdíly mezi východní a západní Evropou v přístupu

k oboustranné kochleární implantaci a způsobu financování kompenzačních pomůcek. Výstupem je, že FEPEDA by chtěla na šetření navázat dotazníkem, který bude více prohlubovat téma screeningu sluchových vad, neboť jeho kvalita je v jednotlivých zemích různá.

Na zasedání bylo také dohodnuto, že původně plánované letní setkání rodin v roce 2015 bude posunuto z důvodu velké finanční náročnosti na rok 2016. Země, kde toto setkání proběhne, bude ještě upřesněna.

Valného shromáždění se zúčastnili i zástupci organizace FIAPAS, španělské federace rodičů dětí se sluchovým postižením. Během setkání došlo ke zvolení nového předsednictva na nadcházející tři roky. Novou prezidentkou organizace se stala Sonia Zamora. Bylo také schváleno, že Švýcarsko bude přidruženou členskou zemí. Bohužel nemůže být plným členem organizace, neboť země není členem EU.

Velmi přínosné byly informace o možnosti čerpání dotací pro neziskové organizace z Evropského rozvojového fondu na období 2014–2020. Příští setkání Představenstva proběhne v lednu 2015 v bulharské Sofii a setkání všech členů bude v Kolíně koncem března příštího roku.

*Text a foto: Anna Tvrdoňová
autorka pracuje v Rané péči pro Moravu a Slezsko*

Pomozte dětem

Dne **29. října** proběhlo slavnostní předání smluv nadačních příspěvků z 16. ročníku sbírky Pomozte dětem. Předávání smluv a prezentace projektů proběhlo v prostorách České televize v Ostravě za přítomnosti zástupců Nadace rozvoje občanské společnosti, České televize a podpořených organizací.

Ani my jsme na tomto setkání nechyběli, neboť nám byl podpořen projekt „**Mé dítě neslyší, ale zvládneme to!**“, a to částkou **334.848 Kč**. Projekt se dotkne cca 69 rodin dětí se sluchovým a kombinovaným postižením žijících na území kraje Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického.

Smyslem projektu je umožnit dětem se sluchovým postižením život v jejich přirozeném prostředí a zajistit jejich rodinám dostupnost a kvalitu služeb terénní i ambulantní formou. Služby rodinám dětí se sluchovým postižením vytváří předpoklad pro život dítěte v jeho rodině, odbourávají nedůvěru rodičů ve vlastní schopnosti, zvyšují jejich kompetence, minimalizují dopad sluchového postižení na život dítěte, poskytují jistotu pro řešení nestandardních situací, které život s dítětem s postižením přináší.

Děkujeme za podporu!

HL. M. PRAHA a STŘEDOČESKÝ KRAJ

Říjen v pražském Aktivačním centru

V měsíci říjnu se v Aktivačním centru uskutečnilo celkem osm programů. Úterní programy pro rodiče nejmenších dětí byly tři a tradičních středečních programů bylo pět. Venku již udeřil podzim v plné síle snížením teploty a častými dešti. Atmosféru dotvořilo barevné listí, které se stalo i tématem některých našich programů.

Na úterních programech byly vždy alespoň čtyři děti se svými rodiči. První říjnové úterý si mohly maminky s dětmi vyzkoušet spolupráci při *malování štětcem vodovými barvami*. Děti se tak učily, jak správně uchopit štětec a jednoduchými a krouživými tahy namalovat třeba krásné sluníčko. Na programu s názvem „*Zvířata*“ jsme pomocí deky a pod ní schovanými plyšovými zvířaty podněcovali dětskou zvědavost. Motorické dovednosti (tleskáním a dupáním) rozvíjely děti společně s rodiči při říkance „*Tiše děti, ježek spí*“. Přímý kontakt se štětcem a prstovými barvami si vyzkoušely děti při výrobě *podzimního listí*. Maminky nanášely barvy na dětské ruce - to bylo pro děti, panečku, překvapení! ☺ Obtiskáváním rukou na papír tak daly vzniknout nádhernému barevnému listí.

Na prvním říjnovém **středečním programu** rozvíjely děti komunikační a sociální dovednosti. Zkoušely se na „*Farmářských trzích*“ domluvit s dospělým - prodavačem, ale spolupracovaly i mezi sebou navzájem. Pamatovaly na to, že se prodavač pozdraví a že se mu za nákup platí. U obchodních pultů s pokladnami tak bylo pěkně rušno. Malí zákazníci se museli naučit i trpělivosti - stáli ve frontách a pokukovali po zboží, které by si koupili. ☺ Po „*nákupní horečce*“ jsme rozvíjeli znakovou zásobu. Známost píseň – „*Měla babka čtyři jabka*“ - jsme si společně zazpívali a poté i vyznačovali.

Listí hrající všemi barvami nám už dávalo znát, že *se stromy připravují na zimu*. Na programu byla zařazená aktivita zaměřená na poslech hudby (bubnu) a rytmičaci. Při bubnování (jako kapky dopadajícího deště) děti pobíhaly po herně (schovávaly se před deštěm) a jakmile bylo ticho (vysvitlo slunce), lehly si na deku a opalovaly se.

V půlce října nás svou návštěvou poctila *Kristina s Fidem*. Děti poslouchaly vyprávění Kristiny, jak ke štěněti Fidovi přišla a kolik měl Fido sourozenců. Následně vytahovaly z tašky jeho věci a přemýšlely, k čemu asi mohou sloužit. A rovnou si to na Fidovi i vyzkoušely (nasazování obojku, nasypání granulí/nalítí vody do misky...). Skupinová canisterapie končila relaxací a celkovým uvolněním těla dětí v kontaktu se psem.

Společného programu - *Podzimní Stodůlkiády* - se zúčastnili kromě dětí i rodiče. Bohužel se nám počasí rozhodlo ukázat svou pravou podzimní tvář - přišlo

razantní ochlazení a přšelo. Proto se soutěžní zápolení konalo v herně. Soutěžící v doprovodu svých rodičů plnili úkoly testující jejich rovnováhu a motorickou zdatnost při slalomu s kaštanem na lžici a výdrž při stoju/skoku na jedné noze. Čekalo na ně i hmatové cvičení (v krabici plné kaštanů se snažili najít po hmatu co nejvíce předmětů) a úkol zaměřený na práci s dechem (odfouknutí listu/pírka po stole co nejdál). Odměnou za splněné úkoly jim byly dětské časopisy, křížovky nebo omalovánky.

Závěrečnou středu (29. 10.) poznamenal předcházející státní svátek a probíhající podzimní prázdniny. I přes nízkou účast na programu „*Červená Karkulka*“ si děti program užily. Všichni účastníci si zde vyměnili role. Děti pohádku za pomoci obrázků vyprávěly a pracovnice poslouchaly. Krásně si tím procvičily dějovou a časovou posloupnost této známé pohádky a rozvíjely slovní a znakovou zásobu. A jaký se jim povedl namalovat pomocí prstových barev nádherný Karkulčin košíček! K vidění je na chodbě poblíž kanceláře Aktivačního centra.

*Text a foto: Eva Nováková
autorka pracuje v Aktivačním centru CDS v Praze*

PARDUBICKÝ A KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Říjen v pardubickém Aktivačním centru

První termín v měsíci (9. října) se v Aktivačním centru v Pardubicích uskutečnila již tradiční podpůrná rodičovská skupina. Přítomné maminky v polouzavřené skupině probíraly palčivá témata pod vedením Mgr. Adély Dědečkové a pro děti byl připraven strukturovaný program, zahrnující společnou dramatizaci pohádky „**Boudo, budko.**“ Děti během programu rozvíjely především slovní a znakovou zásobu, logické myšlení, koncentraci, koordinaci zraku, sluchu a pohybu, schopnost vyjadřování a práci s dechem. Rozumová výchova zahrnovala mj. schopnost přiřadit jednotlivá zvířátka k jejich reálnému obydlí a specifikování, z jakých materiálů se příbytky skládají. Při výtvarné činnosti si děti zhotovily škrabošky hlavních postav pohádky dle vlastního výběru a v závěru programu jsme si pohádku všichni společně zahráli. Přestože mají některé děti problémy s vyjadřováním a byl na nich patrný ostych při upření pozornosti na jejich roli, s potěšením mohu konstatovat, že dramatizaci pohádky jsme s obměnou postav dvakrát pro velký úspěch opakovali.

Druhý program se konal 23. října. Zde je nutno podotknout, že před samotným započítím programu jsme měli pro rodiny připraveno malé překvapení. Naše Aktivační centrum v daný týden **slavilo rok své činnosti**. Výročí, byť malé, si zasloužilo trochu oslavy a jsme moc rádi, že jsme mohli díky finančnímu daru paní Věry Pecharové, která naši práci fandí, zakoupit chlebičky a medovínek. Dort se zapálenou prskavkou měl velký úspěch a paní Pecharové tímto moc děkujeme za dar. Zbývající finance použijeme na částečné dofinancování vánočních balíčků pro děti.

Po slavnostním zahájení programu se dospělí odebrali do školící místnosti na interaktivní besedu s **PhDr. Ivou Jungwirthovou**. S psychologkou a poradkyní CDS Tamtam prodiskutovali téma školní zralosti. *Je naše dítě zralé pro školu? V jakých oblastech je napřed a kde naopak zaostává? Jak ho můžeme připravit do školy? Máme odklad – nebude se dítě již ve školce nudit? Vadí, když bude číst, ještě než nastoupí do první třídy? A zvládne vůbec běžnou školu, nebo máme raději uvažovat o škole speciální?*

raději uvažovat o škole speciální?

Zatímco se maminky zabývaly těmito otázkami, deset přítomných dětí se v sousedící herně zapojovalo do programu s podzimní tematikou. Na mluvenou pohádku s prvky znakového jazyka „**O ježkovi a podzimu**“ navázala říkanka „Měla babka čtyři jablka.“ Říkanou jsme do programu zahrnuli s ohledem k účasti dětí převážně předškolního věku. Při jejím přednesu a názorné praktické ukázce s jablky si děti procvičily matematickou představivost, koordinaci, rytmizaci a práci s dechem. Výtvarná část pak zahrnovala samostatnou práci na ježkovi z papíru. Děti nejprve podle vzoru na předpřipravené šablony ježka nalepily nasbírané listí, papírová jablka, pohyblivé očko, domalovaly ústa a krásný barevný ježeček byl na světě.

*Text: Romana Procházková, vedoucí Aktivačního centra Pardubice
Foto: Juraj Kurej*

Tamtam na Veletrhu sociálních služeb v Ústí nad Orlicí

Ve čtvrtek **2. října** se v Kulturním domě v Ústí nad Orlicí konal již čtvrtý ročník Veletrhu sociálních a souvisejících služeb. Akci pořádalo Komunitní plánování sociálních služeb města Ústí nad Orlicí. Centrum pro dětský sluch Tamtam bylo jedním z 32 vystavovatelů, kteří zde prezentovali své služby.

Program pro veřejnost zahájil starosta města Petr Hájek a radní Pardubického kraje zodpovědný za sociální věci a neziskový sektor Pavel Šotola. Součástí celodenní akce byl doprovodný program a abilympiáda – soutěž pracovních schopností a dovedností osob se zdravotním postižením. Kromě prezentace služeb měli návštěvníci

možnost zakoupit si výrobky klientů vystavujících zařízení, vyzkoušet si kompenzační pomůcky pro osoby s různým zdravotním postižením a získat řadu užitečných informací. Děti se pak prostřednictvím tvůrčích dílniček dozvídaly o životě a potřebách lidí se zdravotním postižením. Akce byla citlivě i vtipně moderována a jednotliví vystavovatelé měli příležitost

promluvit několikrát během dne do mikrofonu a poinformovat všechny přítomné o své činnosti a seznámit je s aktuální nabídkou či specifiky jednotlivých cílových skupin.

U stolku **Centra pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.** se návštěvníci kromě obecných informací o námi poskytovaných službách a ediční činnosti Informačního centra rodičů a přátel sluchově postižených seznámili se základními komunikačními pravidly s osobami se sluchovým postižením. Jako již tradičně byl velký zájem o aplikaci do mobilních telefonů „Znakujte s námi,“ která je zdarma ke stažení na Google play.

A jaké jsou naše dojmy z akce? Opět jsme si potvrdili, že přestože se informovanost veřejnosti o jednotlivých zdravotních postiženích postupně zlepšuje, právě na podobných akcích je vidět, kolik je mezi lidmi stále zavádějících informací a mýtů. Mnozí si pletou znakový jazyk s prstovou abecedou, neuvědomují si, že od narození neslyšící lidé nejsou němí, pouze je pro ně obtížné naučit se mluvit. Znakovat umí také podle názoru většiny všichni, kdo mají jakoukoliv vadu sluchu, odezírání není náročná schopnost, sluchová vada není závažné postižení, protože se dá kompenzovat odezíráním a sluchadly... Ufff! Případnou sociální izolaci osob se sluchovým postižením si uvědomuje opravdu jen střípek lidí. Věříme, že jsme se díky zapojení do Veletrhu sociálních služeb zasloužili o zlepšení informovanosti o sluchovém postižení a přispěli k tomu, že si návštěvníci Veletrhu uvědomí závažnost sluchového postižení a to, jaký dopad může mít na osobnost člověka.

Děkujeme organizátorům za pozvání a těšíme se na viděnou zase za rok.

<http://www.ustinadorlici.cz/udalosti/?o=novinka-2215>

Text: Romana Procházková, vedoucí Aktivačního centra Pardubice

Foto: archiv Veletrhu

Víte jak pomoci?

Akce s výše uvedeným názvem měla za cíl oslovit studenty středních, vyšších odborných a vysokých škol. Ucelený pohled do života občanů se zdravotním postižením jim v Integračním centru Kosatec v Pardubicích v úterý **21. října** nabídlo celkem 20 organizací poskytujících sociální služby.

Za Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. se této osvětové akce zúčastnila Mgr. Martina Pěčová, vedoucí Rané péče pro Čechy, a Bc. Romana Procházková, vedoucí Aktivačního centra Pardubice. Mile nás překvapil zájem studentů, kteří se nás na mnohé ptali a diskutovali s námi. Na základě předem daných instrukcí organizátorů jsme pro ně měly připraven soubor otázek, které se přímo dotýkaly sluchového postižení i služeb naší organizace. Studenti se zamýšleli nad otázkami typu: *Je možné zjistit už v porodnici, zda dítě neslyší? Je screening sluchu zaveden na všech neonatologických pracovištích? Pokud vyšetření ukáže, že dítě špatně slyší,*

případně neslyší vůbec, kde najdou rodiče pomoc a podporu? Jaké kompenzační pomůcky mohou (a nakolik) korigovat vadu sluchu? Jak komunikovat s lidmi se sluchovým postižením, pokud neumím znakový jazyk? Údiv na tvářích studentů vyvolalo zjištění, že téměř 97 % sluchově postižených dětí se rodí slyšícím rodičům a že screening sluchu se dosud neprovádí celoplošně u všech novorozených dětí. Překvapující byla také informace ke schopnosti odezírání: pouhým sledováním řeči zrakově bez jakékoli sluchové kontroly získá odezírající člověk maximálně 30 – 40 % sdělovaných informací. Většina studentů si vyzkoušela poslech se sluchadlem. K vidění byl také kochleární implantát, a to jeho vnitřní i vnější část.

První ročník akce „Víte jak pomoci? aneb Nabídka sociálních služeb v Pardubicích“ se setkal s velkým úspěchem. Dle pořádajících organizací – Tyflocentra Pardubice, Střediska rané péče a České abilympijské asociace - navštívily Kosatec téměř dvě stovky studentů.

Závěrem si, milí čtenáři, zopakujme hlavní zásady, které je třeba dodržovat při komunikaci s člověkem s vadou sluchu:

1. Před započítím rozhovoru na sebe upozorním (Třeba poklepnáním na rameno, rozsvícením, využitím vibrací – např. pokud zrovna sedíme u jednoho stolu, zaboucháme na stůl. Stejně tak můžeme i zadupat).
2. Udržuji zrakový kontakt během celé komunikace. Dávám tak najevo, že poslouchám a chci v komunikaci s neslyšícím člověkem pokračovat.
3. Pokud mi dotyčný napoprvé nerozumí, často stačí sdělení zopakovat nebo vyjádřit jinými slovy, případně slovní spojení napsat na papír či do mobilu.
4. Nekřičím - práh bolesti mají neslyšící stejný jako slyšící a lepší komunikace tím stejně nedosáhnou.

*Text a foto: Romana Procházková
autorka je vedoucí Aktivačního centra v Pardubicích*

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

První moravský pobyt

Příjemný říjnový víkend strávil Tamtam se svými klientskými rodinami. V rámci projektu **Sociální vzdělávání Moravskoslezského kraje** se dnech **18. a 19. října** mohlo setkat 10 rodin a sdílet své zkušenosti spolu s poradci a lektory, kteří setkání provázeli. Dvoudenní pobyt se uskutečnil ve sportovním komplexu Buly Arény v Kravařích.

V sobotu po společném přivítání proběhl první kurz, jehož tématem byly komunikační dovednosti s využitím znakového jazyka. Lektor Pavel Kučera podporoval účastníky ve znakování a s ochotou se věnoval otázkám týkajících se nesrovnalostí v různorodosti znaků, které rodiče uměli používat. Byl zde prostor pro opakování znaků i rozvoj bohatšího vyjádření ve znacích.

Nedělní dopoledne patřilo znakujícím medvídkům Čumáčkovi a Ušandě, kteří v rámci skupinové terapie s rodinou připravili dětem pohádkový svět her. Lektorka Alžběta Kryštofová se věnovala s rodiči komunikačním dovednostem z logopedického pohledu. Provázela je nejen teorií, ale i praktickými ukázkami komunikace. Rodiče si tak mohli sami vyzkoušet zajímavé experimenty, a tak přišli na to, jak obtížné mohou být i zdánlivě banální úkoly.

Během přednášek bylo poradci a dobrovolníky zajištěno hlídání dětí a díky tomu, že nám počasí přálo, jsme si mohli společně užít skvělého dětského hřiště i procházek po okolí. Ve volném čase si mohli rodiče s dětmi krátit chvíle také minigolfem.

Že čas ubíhá rychle, je pravdivé rčení a u dvoudenního pobytu to platí snad dvojnásob. Zůstal nám dobrý pocit a hřejivá radost, že se pobyt podařil a rodiny byly spokojené. Držíme pěsti, aby se nám na takto užitečné projekty dařilo nacházet finanční podporu.

*Text: Lucie Hochmajerová
autorka pracuje v Rané péči pro Moravu a Slezsko
Foto: archiv Rané péče pro Moravu a Slezsko*

Jak rozvíjet komunikaci, aneb Říjnové programy v ostravském Aktivačním centru

Během měsíce října se v Aktivačním centru Ostrava odehrály dva pravidelné programy. Nejprve se rodiče v pondělí 13. října dozvěděli zajímavé informace během interaktivní besedy, nazvané „*Logopedie u nejmenších dětí, aneb Hravá logopedie doma*“. Besedu vedla **Mgr. Petra Kopecká**, logopedka Centra pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. Probíralo se, jak formou hry provádět sluchová a logopedická cvičení u dítěte s vadou sluchu, rodiče i další přítomní získali inspiraci a nápady pro logopedická cvičení v domácím prostředí. Součástí prezentace byly i videoukázky práce s dětmi, takže rodiče mohli vidět různé situace přímo v praxi. Rodiče besedu hodnotili jako zajímavou a přínosnou.

Současně probíhal ve vedlejší místnosti program pro děti „*Ježek a podzim*“. Po úvodním vyprávění o podzimu, jsme si s dětmi pověděli říkanku o ježkovi: *Kam se ježek v zimě schoval? / Neklouzal se, nesáňkoval. / Zahrabal se do listí, / od té doby spí a spí. / Zahrabal se do země. / Lidičky, vzbudte mě. / Až rozkvetou fialky. / Zapískají píšťalky.*

I další program souvisel s „ježčím“ tématem. Zahráli jsme si pohybovou hru! „*Ticho, ježek spí, ať ho nikdo nevzbudí*“, a vyzkoušeli si vyrobit ježečka, který měl místo bodlinek kolíčky. Kolíčky jsme využili i pro trénink motoriky, děti si vyzkoušely přenášet hračky pomocí kolíčku přes překážkovou

dráhu a také naplnit PET lahev kolíčky. I ty nejmenší byli moc šikovní, práce s kolíčky jim nedělala žádný problém.

Koncem října, 27. října se uskutečnil další, tentokrát společný, program pro rodiče s dětmi na téma „*Uspávání broučků*.“ Tento program byl zajímavý tím, že se zde výjimečně sešlo více tatínek s dětmi než maminek! To nebývá moc obvyklé. ☺ V úvodu programu jsme si povídali o zvířátkách, která přezimují a která nikoli, kdo odlétá pryč a kdo tu naopak přes zimu zůstává a je v zimě čilý. V úvodu jsme se s dětmi zkusili naučit říkanku – ukolébavku pro broučky – mluvením doprovázeném znaky: *Spinky, spinky, spinky linky, / posílám ti dvě pusinky, / od maminky, od tatínka, / ať náš malý brouček hezky spinká, / ať náš malý brouček hezky spinká.*

Děti byly šikovné, a starší z nich si ji opravdu pamatovaly až do závěrečné části programu. Poté jsme s rodiči i dětmi potrénovali znaky, které se týkají podzimu, znaky v říkance a také znaky pro barvy. Jelikož je podzim barevný, procvičily si děti během programu i poznávání barev. Program jsme tentokrát netradičně zakončili výrobou přírodních domečků pro broučky. Papírové domečky si děti i dospělí nejdříve ozdobili barvami a poté přírodním materiálem: listy, semínky, plody, mechem a dalšími materiály. Děti si potrénovaly také hmat a jemnou motoriku saháním na různé druhy materiálu. A když bylo hotovo, zhaslo se, rozsvítily se svíčky a popřáli jsme broučkům (a nejen jim) dobrou noc ☺

*Text a foto: Lena Vaňková (Lichtenberková)
autorka je vedoucí Aktivačního centra v Ostravě*

Ostravská výstava „Život bez bariér“ 2014

Podobně jako v minulých letech, i v letošním roce se v Ostravě na Výstavišti Černá louka o víkendu **17. - 19. října** odehrála výstava Život bez bariér. Této výstavy se sociálním a zdravotnickým zaměřením se účastnilo mnoho neziskových společností, sociálních podniků a firem, které nabízejí kompenzační pomůcky či různé zboží a služby pro osoby se zdravotním postižením či pro seniory. Na rozdíl od loňského roku jsme tu v letošním roce neměli svůj vlastní stánek, ale ani tak zde prezentace Centra pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. nechyběla. Svůj pestrý a různorodý stánek zde v letošním roce měla Městská knihovna Ostrava, která výstavu pojala mimo jiné i jako prezentaci svých služeb pro lidi s handicapem a jako

možnost informovat veřejnost o jejich problémech. Před výstavou oslovila různé organizace, které působí na území Ostravy a poskytují služby lidem se zdravotním postižením, takže se nimi mohli lidé seznámit a také s jejich službami, i s různými problémy, které zdravotní postižení přináší.

Jak uvedla paní Mikušková, vedoucí půjčovny pro dospělé Knihovny Města Ostravy, během výstavy zaznamenali u stánku velký zájem návštěvníků. Návštěvníci ocenili, že na jednom místě získali spoustu informací, a také se jim líbil doprovodný program. Velký úspěch měly znakoví loutky Roger a Julie, ale i písničkový recitál a soutěž pro

děti. Mnoho lidí se vyjadřovalo v tom smyslu, že některé věci ani netušili, takže pro ně byla návštěva stánku hodně přínosná.

Paní Mikušková je také potěšena tím, že knihovně už i zaznamenali nové čtenáře ze strany handicapovaných.

Já mohu jen konstatovat, že snad bude i v budoucnu více takovýchto povedených akcí a že i do budoucna bude Knihovna města Ostravy šířit informace pro lidi se zdravotním postižením i o lidech se zdravotním postižením.

*Text: Lena Vaňková (Lichtenberková)
autorka je vedoucí Aktivačního centra v Ostravě
Foto: archiv Knihovny Města Ostravy*

LIBERECKÝ KRAJ

Říjen v libereckém Aktivačním centru

V říjnu se v Aktivačním centru v Liberci uskutečnily dva programy pro rodiče malých dětí se sluchovým postižením.

První program byl zaměřen na vzájemnou interakci a kontakt mezi rodičem a dítětem. Při básničce „**Houpačka**“ jsme zároveň procvičili i hrubou motoriku. Dětem se houpání ve vzduchu moc líbilo a básničku jsme několikrát opakovali. ☺ Druhá polovina programu byla zaměřena na rozšíření znakové zásoby rodičů na téma „Dětské hřiště“. Rodiče se naučili spoustu nových znaků a mohou tedy nyní svým dětem ve znakovém jazyce zprostředkovat vše, co se na hřišti odehrává, co vše tam najdou, co můžou a nemůžou dělat apod.

Druhý program s názvem „**Barvy**“ byl zaměřený především na rozvoj myšlení, slovní a znakovou zásobu. V první části, po zopakování znaků z minulého programu, se především rodiče naučili básničku o barvách. Díky ní se pak budou moct zajímavým způsobem naučit znaky barev a ty potom mohou naučit i své děti, které tato básnička zaujala.

Na básničku o houpačce, při které se děti houpaly a létaly vzduchem, to ale nemělo. ☺ Děti tentokrát spíše pozorovaly nás dospělé, co to děláme, a se zájmem si prohlížely všechny obrázky z této básničky (sluníčko, jablko aj.). Druhá část programu byla opět věnována učení se novým znakům z oblasti barev, malování apod. Vzhledem k blížícímu se Halloweenu a Dušičkám se rodiče naučili znaky i k těmto oslavám.

*Text: Jana Hrmová
autorka je vedoucí Aktivačního centra v Praze*

ZKUSTE SI DOMA, ... aneb Nápady z pravidelných programů pro rodiče s dětmi

Výtvarná činnost: „Podzimní listí“

Pomůcky: tvrdý papír, barvy v podzimních barvách (nejlépe prstové, ale mohou být i vodové), štětec, nůžky, černý/hnědý fix.

Postup: Na dlaň ruky dítěte nanese štětcem barvu a rozetřeme ji po celých prstech. Nenecháváme samotné dítě nanášet barvu, je to obtížné a nepraktické (možnost umazání). Natřenou dlaň otiskneme na papír a čekáme, až barva uschne. Po zaschnutí barvy se na otisk fixem domalují žilky listu a celý se vystřihne. Spousta takového barevného listí může posloužit jako dekorace v bytě (třeba na okno/dveře).

Říkanka doprovázená jednoduchými znaky: „Tiše děti, ježek spí“

Pomůcky: Cokoliv, co bude znázorňovat ježka (plyšový ježek, balanční ježek, masážní míček s bodlinkami).

Postup: Říkanku předčítáme spolu s dítětem podle textu níže. Při tleskání a dupání dáme dítěti dostatek času a prostor, aby si všechno pořádně vyzkoušelo. Poté pokračujeme v říkance dál.

Text:**Tiše děti, ježek spí,***(znaky: „ježek“, „spát“)***ať ho nikdo nevzbudí.***(znak: „psst“)***Já mám doma ovci,***(znak: „ovce“)***můžu tleskat, jak chci.***(tleskání)***Já mám doma berana,***(znak: „beran“)***můžu dupat nohama.***(dupání)***Ježku vstávej, maminku svou hledej.***(ježka vzbudíme – bubnujeme na něj)*

*Text a foto: Eva Nováková
autorka pracuje v Aktivačním centru CDS v Praze*

SOCIÁLNÍ PORADNA INFORMUJE

Peněžitá pomoc v mateřství, rodičovský příspěvek a smlouva na dobu určitou

V některém z minulých čísel Info-Zpravodaje jsme Vás informovali o tom, co je to mateřská a rodičovská dovolená a rodičovský příspěvek a jaký je mezi nimi rozdíl. Všechny informace se týkaly situace, kdy matka buď zaměstnaná byla, nebo nebyla, tedy situací, které jsou jednoznačné. Jak to ale funguje, když máte smlouvu na dobu určitou a končí Vám někdy v mezidobí nástupu na mateřskou a rodičovskou dovolenou?

Jaké situace mohou nastat?

Smlouva mi končí ještě před nástupem na mateřskou, mám nárok na peněžitou pomoc v mateřství (dále PPM)?

Víme, že základní podmínkou nároku na peněžitou pomoc v mateřství je účast na nemocenském pojištění v době nástupu na PPM, a to alespoň 270 dní během posledních dvou let. Pokud Vám smlouva se zaměstnavatelem, a tedy i nemocenské pojištění zaniká ještě v době těhotenství před nástupem na PPM, zákon na Vás pamatuje a počítá s ochrannou lhůtou, která činí 180 dní ode dne zániku pojištění. Pokud tedy nastoupíte na PPM do 180 dní od zániku pojištění (ukončení smlouvy), nárok na PPM mít budete.

Smlouva mi končí v době pobírání PPM, budu si moci vybrat, jakou variantu rodičovského příspěvku chci?

Tím, že Vám vznikne nárok na peněžitou pomoc v mateřství, máte zároveň i nárok na to zvolit si variantu čerpání rodičovského příspěvku.

Skončila mi smlouva u zaměstnavatele a končí mi i rodičovská dovolená s prvním dítětem. Čekám druhé dítě, mám nárok na druhou PPM?

Nárok na druhou peněžitou pomoc v mateřství Vám z titulu předchozího zaměstnání nevznikne. Mohl by vzniknout pouze v případě, pokud byste nastoupila na druhou peněžitou pomoc v mateřství ještě v ochranné lhůtě, tj. 180 dnů od skončení zaměstnání. Jinak Vám v tomto případě bude náležet pouze rodičovský příspěvek, a to až ode dne porodu.

Literatura:

- *Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce*
- www.csz.cz

Mgr. Adéla Kohoutová (Dědečková)
sociální pracovníce
Kontakt:
Sociální poradna
Telefon: 235 517 313, Mobil: 734 674 844
Email: socpor@detskysluch.cz
Skype: FRPSPsocpor

**TERMÍNY PRAVIDELNÝCH PROGRAMŮ
PRO RODIČE S DĚTMI****Program Aktivačního centra v Praze**

Programy pro rodiny s dětmi 0 – 3 let (každé úterý):

9:00 – 11:00 (součástí je kurz „Komunikace s neslyšícím dítětem“ začínající v 10:00)

Programy pro rodiny s dětmi od 3 let (každou středu): 14:00 – 17:00

Kurz „Komunikace s neslyšícím dítětem“ (každé úterý) – v případě zájmu nás kontaktuje na aktivacni.centrum@detskysluch.cz

1. skupina: 9:00 – 10:00 (pro docházející bez dětí na úrovni pokročilých)
2. skupina: 10:00 – 11:00 (je součástí Programu pro rodiny s dětmi do 3 let – vyhrazeno pouze pro rodiče, kteří se tohoto programu účastní)
3. skupina: 12:00 – 13:00

Plán programů:**Úterý – programy pro rodiny s dětmi 0-3 let:**

11. 11. Program na téma „Dětská mandala“
18. 11. Program na téma „Vrána letí, nemá děti“
25. 11. Program na téma „Už ty pilky dořezaly“

Středa – programy pro rodiny s dětmi 3 a více let:

12. 11. Program pro rodiče: Rodičovská skupina
Program pro děti: Canisterapie

19. 11. *Společný program: Advent ve Stodůlkách*

26. 11. *Program pro rodiče: Rodičovská skupina*

Program pro děti: Středeční taneční

Změna programu vyhrazena - více informací na: <http://www.frpsp.cz/cs-CZ/nase-sluzby/programy-pro-rodice-s-detmi/aktivacni-centrum/pravidelne-programy-praha.html>

Programy probíhají vždy od 14 hodin v prostorách Centra pro dětský sluch Tamtam ve Stodůlkách.

Pro kvalitní a bezpečnou organizaci programů je nutné, aby se účastníci přihlásili předem prostřednictvím SMS na tel. 773 023 292 u Jany Hrmové, DiS.

Program Aktivačního centra v Ostravě

10. 11. *Společný program pro děti a rodiče*

24. 11. *Program rodiče: „Rozdělení rolí v rodině“ - PhDr. Iva Jungwirthová*

Program děti na téma: O Koblížkovi

8. 12. *Společný předvánoční program pro rodiny s dětmi*

V případě zájmu rodičů otevřeme kurz „*Základy komunikace s neslyšícím dítětem*“

Zveme rodiče, slyšící i neslyšící, s dětmi se sluchovým či kombinovaným postiženým a neslyšící rodiče se svými dětmi. Programy se konají od 16.00 do 18.00 hodin. Pro děti je připraven program zaměřený na rozvoj rozumových, sociálních a komunikačních dovedností, na rozšiřování slovní a znakové zásoby.

Na program je nutné přihlásit se nejpozději den předem prostřednictvím emailu nebo SMS.

Programy probíhají v prostorách Rodičovského centra Chaloupka, areál MŠ Repinova 19, Ostrava (5 minut chůze od zastávky Muglinovská – 2 zastávky od Hlavního nádraží).

Kontakt: Mgr. Lena Vaňková (Lichtenberková), email: vankova@detskysluch.cz, tel.: 776 056 761 (pouze SMS)

Program Aktivačního centra v Pardubicích

20. 11.

Program pro rodiče: Tandemové divadlo - využití výrazových prostředků při komunikaci s dítětem

Program pro děti: Přichází zima

4. 12.

Program pro rodiče: Podpůrná rodičovská skupina pod vedením Mgr. Adély Kohoutové (Dědečkové)

Program pro děti: Mikuláš je tu!

Změna programu je vyhrazena, sledujte: <http://www.frpsp.cz/cs-CZ/nase-sluzby/programy-pro-rodice-s-detmi/aktivacni-centrum/pravidel-programy-pardubice.html>

Programy se konají v modrém pavilonku Dětského rehabilitačního centra Lentilka od 14. 30 hod do 17 hod. Od Hlavního nádraží (zastávka Albert HM) pojedete trolejbusem č. 2 – zastávka Bělehradská. Po vystoupení z autobusu přejdete silnici a vydáte se ulicí Prodlouženou kolem Policie ČR a Základní školy k areálu Lentilka.

Objekt je po pravé straně a tvoří jej soustava barevných budov.

Hlásit se je zapotřebí u Bc. Romany Procházkové přes SMS na tel. 724 832 979 (SMS) a na email: prochazkova@detskysluch.cz nejpozději jeden den před vybraným programem (do středy).

Program Aktivačního centra v Liberci

20.11. Program pro rodiče s dětmi od 0 do 3 let na téma „Náš den“

Změna programu je vyhrazena, sledujte: <http://www.frpsp.cz/cs-CZ/nase-sluzby/programy-pro-rodice-s-detmi/aktivaeni-centrum/pravidelne-programy-liberec.html>

Programy probíhají ve **čtvrtek od 9:30 do 11:30**. Změna programu vyhrazena. Na každý program je nutné hlásit se předem.

Další informace a kontakt: Jana Hrmová, DiS., tel.: 734 674 851, e-mail: aktivacni.centrum@detskysluch.cz

PŘEHLED VYBRANÝCH AKCÍ

12. 11. od 17 hod.

Mimraj - Slavnostní pantomimické představení u příležitosti 96. výročí založení organizace. Místo: Dům kultury města Ostravy, <http://www.ostrava-neslysici.org>

25. 11. od 19 hod.

Představení MUTE – představení o tom, jak krásné je (ne)slyšet. Reduta Theatre Stage. Národní 20, Praha 1.

27. 11. od 8:30 hod.

Pražský hrad, ten mám rád – prohlídka hradu, vhodné pro neslyšící děti (vhodné pro základní školy) Sraz: U Prašného mostu 6, Praha 1 – Hradčany (zastávka tramvaje 22 „Pražský Hrad“), před restaurací Lví dvůr. Zájemci potvrďte svou účast nejpozději 15. listopadu 2014 na nada.dingova@cktzj.com. Vstupné pro držitele ZTP; ZTP/P je zdarma

29. 11. od 20hod

80. výročí Českého svazu neslyšících sportovců, sál Masarykovy koleje, Thákurova 1, Praha 6. Více informací na: marketa.spilkova@gmail.com

*Zpracovala: Lena Vaňková (Lichtenberková)
autorka je vedoucí Aktivačního centra v Ostravě*

Centrum pro dětský sluch
Tamtam, o.p.s.

Vydává: Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. (CDS)
ve spolupráci s Informačním centrem rodičů a přátel sluchově postižených, o.s.
Hábova 1571/22, 155 00 Praha 5 - Stodůlky
Tel.: 235 517 313, fax: 235 517 691
E-mail: infozpravodaj@seznam.cz
Odpovědná redaktorka: Jitka Motejzíkova
Uzávěrka tohoto čísla: 31. 10. 2014
Vydávání je povoleno pod č. MK ČR E 16025

CDS souhlasí s přebíráním materiálů z tohoto periodika, bude-li uvedeno, že jde o materiály převzaté.